

Forord

Annerledesfylket - også i 2023

2023 var preget av uroligheter. En urolig verden, et urolig Europa. Dette påvirker Norge og Rogaland. Vi har fått en ny krig i nabolaget vårt og inflasjonen gjorde alt dyrere. Energiprisene har svingt, tilgangen på råvarer har vært vanskelig og logistikken uforutsigbar. Været er villere, klimaendringene tydeligere. Mange er bekymret for en røffere samfunnsdebatt og flere falske nyheter.

I slike tider trenger vi et robust samfunn. Et samfunn hvor vi har tillit til hverandre, et samfunn med godt samarbeid mellom arbeidsgivere, arbeidstakere og myndighetene - trepartssamarbeidet.

Tillit tar lang tid å bygge opp, men kort tid å rive ned. Hvordan kan vi sammen bygge tillit og komme oss gjennom vanskelige tider? Vi har alle et ansvar. Det snakket vi også om under Solamøtet, som i over 30 år har vært regionens viktigste møteplass mellom politikk og næringsliv; om hvordan vi kan styrke tilliten mellom politikk, næringsliv og sivilsamfunn.

17 av 23 rogalandskommuner fikk sist høst ny ordfører. Lokalpolitikere har en viktig jobb med å tilrettelegge for det lokale næringslivet. Derfor har NHO besøkt kommuner, politikere og ordførere - sammen med næringslivet - for å bli kjent, og vise hvilke verdier bedriftene bidrar med. Rogaland er, sammen med Oslo, det fylket i Norge med størst andel av befolkningen ansatt i privat næringsliv. Det er viktig at beslutningstakerne vet om.

Rogaland hadde i 2023 nesten ingen arbeidsledighet. Bedriftene fortsetter å skape arbeidsplasser og verdier, i bygd og i by. NHOs undersøkelser viser at bedriftene i Rogaland var de som kom seg best gjennom året og som er mest optimistiske for årene som kommer.

NHO har snart 3000 medlemsbedrifter og 100.000 årsverk i Rogaland. Antallet øker. Medlemmene setter pris på våre medlemstjenester, hvor advokattjenesten er den mest populære. Som arbeidsgiver kan det dukke opp vanskelige juridiske spørsmål. Da er det godt å ha NHOs advokater. NHO Rogaland har behandlet rundt 1000 saker for ca. 250 ulike juridiske enheter i 2023.

NHO skal også bidra til at medlemsbedriftene blir hørt, at det blir lagt til rette for at bedriftene våre skal få vokse og skape arbeidsplasser og bidra positivt i samfunnet. I 2023 har vi gjort det gjennom tett kontakt mellom både politikere og næringsliv, ved å løfte bedriftene og deres problemutfordringer i media og i møter. Som en del av trepartssamarbeidet spiller NHO en nøkkelrolle i utforming av det norske samfunnet.

Vi trenger politikk som verdsetter og legger til rette for at næringslivet kan skape arbeidsplasser og verdier. Vi trenger også at næringslivet driver sin virksomhet på en samfunnsansvarlig måte.

Etter fire år som styreleder i NHO Rogaland, gir jeg nå stafettpinnen videre. Det har vært en glede å få være så tett på det mangfoldige næringslivet vi har i fylket vårt.

Eimund Nygaard
Styreleder i NHO Rogaland

Innhold

Annerledesfylket - også i 2023.....	2	Innleie	23
Styret i NHO Rogaland 2023.....	8	Medlem og vekst.....	24
Administrasjonen	9	Medlemssituasjonen	24
NHOs strategiske utgangspunkt.....	10	Arrangementer.....	26
Næringspolitikk	11	Solamøtet 2023	26
Valg 2023.....	11	Jenter og Teknologi.....	27
Kompetanse	12	Arendalsuka	27
Kompetansebarometer	12	Frokostmøter	27
Kommune-NM	13	Hvordan kan bedriftene få tak i mer kompetanse?	27
Samferdsel.....	14	Innovasjon Norge og NHO Rogaland: Hvilke eksportmuligheter finnes i Europas grønne omstilling?.....	27
Strøm	15	Det er på jobben livet er normalt.....	28
Kraftløftet	17	Øvrige representanter.....	29
Kommunikasjon	19	Styrer	29
Media.....	19	Utvalg	29
Tariff og lønn	22	Sekretariatfunksjoner og lokale styrer i Rogaland for landsforeninger ...	30
Juridiske tjenester.....	22	Valgkomité NHO Rogaland	30
Seminarer og kurs	22	Representanter fra Rogaland i NHOS representantskap	31
Mellomoppgjøret 2023.....	22	Representanter fra Rogaland i utvalg og styrer i NHO-fellesskapet.....	31
Arbeidsliv	22		
Inkluderende arbeidsliv (IA).....	22		
Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ)	23		

“Ved politisk påvirkning, gjennomslag i forhandlinger og attraktive medlemstjenester skal NHO bidra til lønnsomhet i medlemsbedriftene. Slik skal vi sammen sikre grunnlaget for et økonomisk sunt og bærekraftig samfunn.

NHOs oppdrag

Styret i NHO Rogaland

Eimund Nygaard
Styreleder
Adm. Direktør,
Lyse AS

**Hege Skogland
Mokleiv**
Nestleder
Daglig leder,
Permanor AS

**Karoline Myklebust
Linde**
Styremedlem
Daglig leder, Laerdal
Global Health AS

Guro Espeland
Styremedlem
Daglig leder, Jæder

Jan Ertesvåg
Styremedlem
Senior Vice President
Yards, Aker Solutions

Marianne Olsnes
Administrerende
direktør, Shell Norge

Trine Stangeland
Styremedlem
Administrerende
direktør, Den Gule
Banken, Sandnes
Sparebank

Tiril Fjell
Styremedlem
Daglig leder,
Haugaland
Næringspark

Gjermund Dahl
Styremedlem
General Manager,
Clarion Hotel Energy

Trine Vigorito
Styremedlem
Adm. Direktør, FABi

Ansatte i NHO Rogaland

Tone Grindland
Regiondirektør

Sigurd Ur
Seniorrådgiver

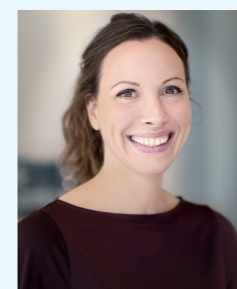
Hanne Irene Bore
Advokat

**Svanhild Hestnes
Sondresen**
Rådgiver

Håkon Fossmark
Kommunikasjons-
rådgiver

**Ann Mari Risvoll
Winterhus-Fjeld**
Advokat

**Mia Masiha
Kakar Afzali**
Prosjektmedarbeider

Stig Bang-Andersen
Seniorrådgiver i
Nasjonalt program for
leverandørutvikling

Magne P. Karoliussen
Distriktssjef for NHO
Reiseliv Innkjøps-
kjeden i Rogaland

NHOs strategiske utgangspunkt

2020 markerte starten på et nytt tiår. Ettiår der norske bedrifter skal delta i et viktig verdensmesterskap – et kappløp i omstilling, i teknologiutvikling og i jobbskaping.

NHO lanserte Veikart for fremtidens næringsliv i 2020. Dette er utgangspunktet for NHO Rogalands arbeid i 2023. Rapporten konkretiserer ti ambisjoner for hvor Norge bør være i 2030. Målet er å skape netto 250 000 nye jobber frem mot 2030, for å nå ambisjonene om økt verdiskaping, høyere yrkesdeltagelse og større privat sektor. Norge ligger foreløpig langt etter de ambisjonene som er satt, særlig relatert til klimautslipp, kompetansesegap og skattetrykk.

Etter at veikartet ble lansert har verden vært gjennom en pandemi, Europa har opplevd krig, og den geopolitiske situasjonen i verden er endret til mer urolig og uforutsigbar.

Ved inngangen til 2024 ser status for de ti ambisjonene i NHOs veikart fram mot 2030 slik ut:

For mer informasjon og mer detaljert status, se NHOs temaside: [Neste trekk - NHOs veikart for fremtidens næringsliv](#)

Næringspolitikk

Valg 2023

I 2023 var det lokalvalg i Norge. 17 av 23 kommuner i Rogaland fikk ny ordfører etter valget, og det samme gjorde fylkeskommunen. NHO Rogaland har derfor vært i kontakt med politikere både før, under og etter valgkampen for å gi innspill på vegne av våre medlemsbedrifter og hva de trenger for å lykkes. "Bedrifter gir liv i bygd og by", har vi sagt – og minnet om hvor viktige bedriftene er for gode lokalsamfunn.

Blant aktivitetene NHO Rogaland gjennomførte, var "Gå med næringslivet". Det er viktig at lokalpolitikkerne er godt kjent med næringslivet og vet hva bedriftene trenger for å lykkes. Derfor arrangerte vi "Gå med næringslivet" for fylkesordførerkandidatene, kommunordførerkandidatene og bedriftene før lokalvalget i 2023. Her fikk bedrifter anledning til å gi direkte innspill om utfordringer som er viktige for deres bedrift i en uformell arena.

Vi arrangerte spaserter mellom bedriftsledere og ordførerkandidater i Stavanger og Sandnes. Og i Haugesund og Karmøy ble det arrangert Walk & Talk i samarbeid med Næringsforening på Haugalandet. Totalt var det 37 bedrifter fra forskjellige bransjer og 39 politikere som deltok på de forskjellige arrangementene.

Etter valget har NHO Rogaland prioritert å dra på besøk til alle fylkets ordførere. For å bli kjent, for å høre hva som rører seg i kommunene og hvordan næringslivet best kan bidra til en god kommuneutvikling. Ordførerne som ikke fikk besøk i løpet av høsten 2023, vil få en forespørsel om besøk i løpet av 2024.

Kompetanse

Tilgang på rett - og nok - kompetanse er noe bedriftene oppgir som helt avgjørende for at de skal kunne vokse, skape arbeidsplasser, bidra til gode lokalsamfunn, konkurrere mot bedrifter i andre land og løse viktige samfunnsoppgaver. Mange bedrifter melder at de sliter med å få tak i kompetanse allerede, og den demografiske utviklingen tyder på at dette ikke vil bli enklere i framtiden. Når EU melder om det samme problemet i store deler av Europa, kan vi heller ikke forvente like stor arbeidsinnvandring som vi har hatt de siste tiårene.

Derfor er og blir det en viktig oppgave for alle parter som er involvert i politikk og arbeidsliv å sørge for at vi får den kompetansen vi har behov for framover. NHO har et tett samarbeid både med bedrifter, utdanningsinstitusjoner og myndigheter for å løse dette på best mulig måte. Spesielt viktig å nevne er samarbeidet med Rogaland Fylkeskommune, hvor NHO har deltatt aktivt i utforming av ny kompetanseplan og andre møteplasser for å legge til rette for dagens og morgendagens utdanning. NHO Rogaland er representert i Rogaland fylkeskommunes "Kompetanseforum" som er et organ for samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene på alle nivå og partene i arbeidslivet. NHO Rogaland er også representert i "Yrkesopplæringsnemda" som er det overordnede organ for yrkesopplæring. Yrkesopplæringsnemda i Rogaland har, som eneste nemd i landet, vedtaksmyndighet i saker som angår lærlinger. Nemda arbeider også aktivt med dimensjonering av yrkesfagutdanningen og tilpasninger for å inkludere flere i utdanning til arbeid.

At bedriftene sliter med rekruttering, viser også NHOs kompetansebarometer - en årlig undersøkelse av kompetansebehovet til NHOs medlemsbedrifter. Kartleggingen har blitt gjennomført i ni år siden 2014.

Resultatene for 2023 (2022-tall) viser at 46 prosent av NHO-bedriftene har forsøkt å rekruttere uten å få tak i ønsket kompetanse det siste året. Det er spesielt i fag som bygg og anlegg, elektro og datateknologi og teknologi og industrifag det er stor mangel. I tillegg skiller Rogaland seg tydelig ut som teknologifylket - her er det spesielt stor etterspørsel etter folk som kan elektro og datateknologi - samt teknologi- og industrifag.

Når bedriftene mangler folk med riktig kompetanse betyr det tap av kunder, skrinlagte prosjekter og mindre verdiskapning. Men det betyr også store muligheter for de som er unge i dag. De som nå velger yrkesfag har store muligheter for å raskt få jobb og god inntekt.

NHO forventer at utdanningssystemet leverer etterspurt kompetanse. Men tallene kan tyde på at dette ikke skjer i tilstrekkelig grad. Her er det en mismatch mellom tilbud og etterspørsel i Norge. NHO er opptatt av at etterspørsel i stor grad må styre dimensjoneringen av utdannings- og studietilbud.

Universitetene, høyskolene og fagskolene må samspille bedre med næringslivet. Utdanningene må bli mer praksisnære og arbeidslivsrelevante. Politikken må sørge for at etter- og videreutdanning og livslang læring blir mye enklere for folk flest. Utdanningssystemene våre må tilpasses slik at kompetansepåfyll mens man står i jobb, blir den nye normalen.

I media

Stavanger Aftenblad, Haugesunds Avis og Rogalands Avis har alle skrevet om det store behovet for mer kompetanse.

Stavanger Aftenblad:

Britt Synnøve (24) oppfordrer ungdom til å vurdere yrkesfag: **-Må ikke ha høyere utdanning**

Haugesunds Avis:

Ruth Miriam (25) fikk høre at hun var for feminin og svak til å klare jobben: **-Jeg bestemte meg for å vise dem**

Rogalands Avis:

-Rekordetterspørsel, men få arbeidsledige kokker

Neil Russel, til venstre, er direktør hos Aero Norway, en av de store bedriftene i Sola kommune. Her har han besøk av Tone Grindland og Sola-ordfører Tom Henning Slethei.

Kommune-NM

Kommune-NM er en årlig rangering av de økonomiske prestasjonene og rammebetingelsene for næringslivet i norske kommuner. Den dekker fem temaområder: Næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Kåringen er basert på offisiell statistikk fra SSB og NAV for året 2022

I år, som i fjor, er Sola kommune helt på topp i Norge. Ikke nok med det: Seks rogalandskommuner er inne på topp 20, mens 17 av 23 rogalandskommuner er inne blant de 100 beste kommunene i landet.

Etter Sola følger Stavanger på en 5. plass, Sandnes på en 8. plass, Haugesund på 25. plass og Karmøy på 45. plass nasjonalt. Kommunene i Syd-Jæren, Hå, Time, Klepp og Gjesdal, rangerer alle innenfor topp 50 på landsbasis. Kommunene scorer særlig bra på demografi og kommune-økonomi, og til en viss grad på arbeidsmarked.

Tysvær på 6. plass i andel sysselsatte med teknisk og naturvitenskapelig utdanning, Hjelmeland med en 13. plass på arbeidsmarked, Sokndal på 4. plass i andel sysselsatte med bestått fagprøve. Kvitsøy, Bokn og Utsira gjør det bra innen arbeidsmarked og kompetanse.

I Rogaland er 17 av 23 kommuner på topp 100 listen i årets Kommune-NM, og seks kommuner på topp 20-listen. Fylket ligger på førsteplass på kompetanse og kommuneøkonomi, andreplass på næringsliv og arbeidsmarked, men er nede på femteplass på demografi. På kommuneøkonomi har Rogaland gått fra fjerdeplass til førsteplass.

Og som vanlig har vi i tillegg til fylldig mediedekning i en rekke aviser, også delt ut blomster til ordførerne i de øverste kommunene. [Her kan du lese mer om kommune NM og se alle tallene både for fylket og per kommune.](#)

Samferdsel

NHO Rogaland har vært engasjert i utformingen av "Samferdselsløftet" som beskriver NHOs prioriteringer i samferdselspolitikken samtidig som det er direkte innspill til regjeringens arbeid med ny Nasjonal Transportplan for perioden 2022 - 2033. Samferdselsløftet utdyper og konkretiserer de politiske løsningene som må på plass de neste årene for at vi skal lykkes med en mer effektiv ressursbruk og en fremtidsrettet infrastruktur som stimulerer til næringsutvikling i hele landet.

Hovedanbefalinger

1. Samferdselspolitikken må sikre verdien av god og bærekraftig mobilitet
2. Samferdselspolitikk bidrar til jobbskaping og næringsutvikling
3. Realisere ambisjoner innenfor krevende økonomiske rammer
4. Mer igjen for ressursinnsatsen
5. Tøffe prioriteringer der næringslivets transportbehov vektlegges

(utdrag fra rapporten)

NHO Rogaland har samarbeidet med andre organisasjoner og Rogaland fylkeskommune om prioriteringene som er gjort lokalt i regionen. Målet med arbeidet er å stå samlet om hvilke prosjekter som bør prioriteres i fylket og i hvilken rekkefølge. Det er en utfordring å formidle til regjeringen at man har et større behov enn de forventede økonomiske rammene gir mulighet for samtidig som NHO har et ansvar overfor bedriftene for å synliggjøre det reelle behovet for infrastruktur.

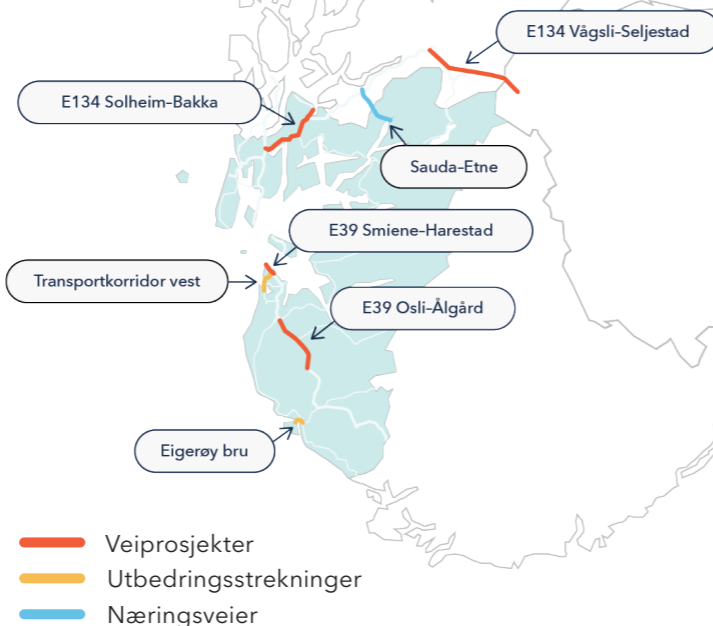
Prioriteringen av prosjekter er gjort med tanke på å sikre gode forbindelser med andre regioner ved å styrke hovedfartsårene i aksene nord-sør og vest-øst for både gods og mennesker. E39 er hovedfartsåren gjennom Rogaland fylke. Ifølge Godsundersøkelsen på Vestlandet blir majoriteten av alt gods som skal til hele Vestlandet,

fraktet på E39. Strekningen med mest godstrafikk er Stavanger-Kristiansand. Det er også denne delen av E39 mellom Oslo og Stavanger som har dårligst veistandard. Vi ønsker at hele strekningen skal prioriteres.

E134 er utpekt som den foretrukne korridoren mellom vest og øst. Ny Røldalstunnel er første del av E134 Vågsli-Seljestad. Prosjektet er et av de høyest prioriterte av Statens vegvesen i deres porteføljeforslag. En ny vei på E134 Haukelifjell vil føre til betydelig reduksjon i stenging og kolonnekjøring på en vei som er avgjørende for næringslivet som frakter varer mellom øst og vest. Strekningen Bakka-Solheim har en veistandard som ikke tilfredsstillers dagens krav til trafiksikkerhet. Dette gjelder både veibredde og kurvatur. Det har dessverre vært flere alvorlige ulykker på strekningen, og en utbedring vil bidra til at vi kommer nærmere å oppnå visjonen om null trafikkdrepte.

Transportkorridor Vest er en del av Bymiljøpakken og knytter regionens største havn sammen med de store hovedfartsårene i regionen. Det er lite av godset som skal til selve havnen. Det er derfor viktig at det legges til rette for at havnen kan utvikles videre fra et logistikkpunkt til et logistikknutepunkt som hele næringslivet i regionen har nytte av.

Eigerøy bru er underdimensjonert i forhold til behovet som bedriftene i Egersund har. Dette begrenser næringsutviklingen i regionen. En ny bru vil føre til at man kan videreutvikle de største arbeidsplassene i regionen.

Stavanger Aftenblad

Tvinges til å flytte produksjon av pinnekjøtt til Trøndelag: – Blir harselert med

På Hommersåk jobbes det intensivt med å forberede julemiddagen din. Likevel kunne de tatt inn mye mer slakt. Men det sendes til Trøndelag. Der er nemlig strømmen billigere.

Publisert: 26. september 2023

Strøm

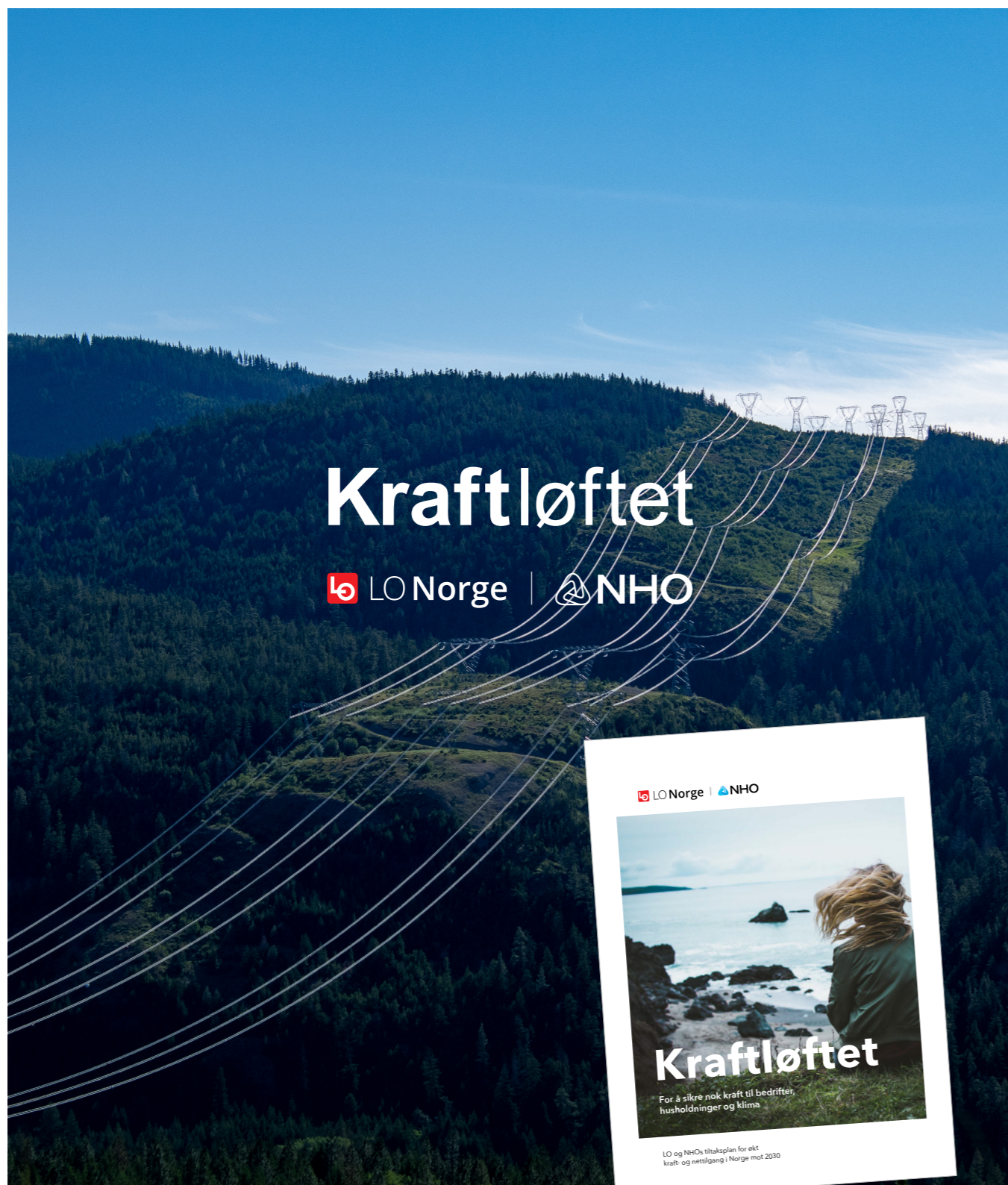
Samfunnet vårt skal gjennom en storstilt elektrifisering, samtidig som Europa skal bli uavhengig av russisk gass så fort som mulig. Dette har ført til høye energipriser - og et varsel om at Norge kan gå mot kraftunderskudd allerede i 2027.

Få, om noen, saker har derfor engasjert medlemmene våre like mye som strømsaken. Først var det generelt høye priser over hele landet som førte til store utfordringer og mangedoblede strømregninger for svært mange bedrifter. I løpet av året roet prisene seg noe - i Norge - utenom i vår strømregion, NO2. Det førte til at den strømregionen som produserer mest strøm, også fikk de klart høyeste prisene. Det har ført til sterk misnøye hos bedrifter i Rogaland. De store prisforskjellene har vært konkurransevridende og

gitt konkurrerende bedrifter andre steder i landet langt bedre forutsetninger. Et eksempel, som har blitt referert til mye i offentligheten og som var en sak NHO Rogaland spilte inn til media, var Fatland som måtte sende deler av kjøttproduksjonen sin med trailer til Trøndelag - og så hjem igjen - for å spare penger. Les saken [her](#)

NHO har jobbet både med lokale bedrifter og mot politikere og forvaltning for å få til løsninger. I forhandlinger med regjeringen, LO og Virke fikk vi tidligere på plass støtteordninger og energieffektiviseringsprosjekter for næringslivet. Ordningene er gode for de fleste, men ikke perfekte, likevel har det vært viktig for oss å sitte ved forhandlingsbordet på vegne av næringslivet, og være deres stemme der ordningen ble bestemt. Dette arbeidet har vi fortsatt med i 2023, blant annet i form av Kraftløftet, som omtales på neste side.

Kraftløftet

Regjeringen, NHO og LO varslet tidlig i 2023 at partene ønsket å samarbeide om Kraftløftet. Bakgrunnen er utsiktene til at Norge kan gå mot et underskudd på den nasjonale kraftbalansen i normalår allerede om 3-4 år, dersom vi ikke øker tilgangen på fornybar kraft og nett i Norge, og bruker kraften mer effektivt. Kraftløftet er et langsiktig samarbeid som vil pågå frem til 2030 med årlige gjennomganger og justeringer underveis. Hovedformålet med arbeidet er å sikre rask implementering av tiltak som gir styringsfart, mobilisering av prosjekter og sikre god operativ oppfølging av krevende saker.

LO og NHO i Rogaland har i samarbeid med THEMA identifisert produsenter og konsumenter som er aktuelle for informasjonsinnhenting. Den 25. oktober ble rapporten for Rogaland lansert. Dette er en rapport som både produsenter og forbrukere av kraft i vår region har vært med og gitt innspill til.

Oppsummering av hovedfunn

- De regionale nettselskapene og Statnett opplever en økt etterspørsel i tilknytningssaker i Rogaland
- Kraftetterspørselen i Rogaland øker, og nettselskapene melder om forespørsler om tilknytning som tilsvarer en økning på 35 prosent, tilsvarende økt forbruk på 4-5 TWh
- Søknader om tilknytning av ny kraftproduksjon er på om lag samme nivå, og tilsvarer en økning fra dagens installerte effekt på 40 prosent. Det gir en økt produksjon på om lag en 7-8 TWh. Den nye innmeldte produksjonen vil i stor grad komme fra kablene fra havvindsatsningen på Utsira Nord tidlig på 2030-tallet, som alene gir estimert årlig produksjon på 6,75 TWh
- Rogaland er avhengig av kraften fra Utsira Nord for å unngå større kraftunderskudd
- LO og NHO har i en felles strategi, i regi av Kraftløftet, anbefalt et nasjonalt mål om energieffektivisering på 11-15 TWh, samt et eget mål for lokal solkraft på bygninger på 5,5 TWh. Antas det en at dette målet jevnt fordeles over landet bør Rogaland fylke minst dekke 1-1,5 TWh gjennom energieffektivisering hvorav 0,5 TWh gjennom lokal solkraft på bygg
- Alle aktører både offentlige og private må bidra dersom vi skal lykkes med å tette kraftgapet.
- Nettselskapene og Statnett opplever en økt etterspørsel i tilknytningssaker i Rogaland

Kommunikasjon

Media

Å være synlige i offentligheten er viktig for NHO Rogaland. Både for å påvirke og styre politikken og samfunnsutviklingen i den retningen medlemmene våre ønsker, men også for å vise fram mangfoldet og viktigheten av næringslivet i Rogaland.

Det jobbes tett sammen med medlemsbedrifter og landsforeninger for å prioritere og planlegge medieutspill. Vår ønskede posisjon og etterlatte budskap i kommunikasjonen er at NHO Rogaland er bedriftenes talerør og viktigste støttespiller.

Solamøtet skapte mye oppmerksomhet i starten av året, og ellers har strøm og energi vært et gjentakende tema gjennom året.

I 2023 var det 286 mediasaker på regiondirektør Tone Grindland. Dette er mediasaker hvor NHO selv har tatt initiativ til saker, ofte for å løfte saker som er viktige for våre medlemmer. Det er også saker hvor regiondirektør har blitt kontaktet for å kommentere aktuelle saker. Dette er noen flere saker enn i 2022, men færre enn pandemiårene 2021 og 2020, hvor NHO spilte en svært sentral rolle på vegne av næringslivet.

Noen medieklipp:

Næringsmeister på Haugalandet

Årlig lønnsvekst ble diskutert i Haugalandet næringsråd. Næringsmeistrene på Haugalandet har vært på plass for ett år nå, og har allerede gjort mye for å løse utfordringer og samarbeide.

Nora (26) overlevde kreften, men fryktet hun aldri skulle få jobb. Så møtte hun Eirik

For én måned siden fryktet Nora Koppang at sykdomshistorien hennes skulle føre til at hun aldri kom seg ut i arbeidslivet. En daglig leder i Sandnes ville det imidlertid annerledes.

Sjarmoffensiv mot de mektigste i Stavanger-politikken

NHO Rogaland kniplet næringsaktører og politikere i et sterkt og sterkt valgkampmodus i regjværet onsdag. Private helsetjenester, havvind og eiendomsutvikling var blant temaene.

Etterutdanning av ansatte løser problemet med knapphet på sveipplasser offshore

-Vinn-vinn, sier NHO

1685 mangler køreplasser

Oppfordrer kommunene

1685 mangler køreplasser

Oppfordrer kommunene

Stavanger Aftenblad

STROMPRISENE

Fatland lager pinnekjøttet i Trøndelag for å spare penger

NHO - Bidrar til verdiskaping og viktig tilflytting

Tone Grindland, regiondirektør i NHO Rogaland, forteller at hun jentlig har hatt stor glede av å jobbe i næringslivet, og at hun ser fram til å bidra til verdiskaping og viktig tilflytting. Dette er en av de mange saksaker som NHO har tatt opp i løpet av året.

Tariff og lønn

Juridiske tjenester

Som medlem av NHO har man tilgang til flere medlemsfordeler, blant annet arbeidsgiverservice. NHO Rogaland har to advokater som bistår medlemsbedrifter innen alle områder som medlemsbedriftene har i kraft av å være arbeidsgiver. Gjennom 2023 har vi hatt godt tilfang på saker fra medlemsbedrifter i alle landsforeningene, og vi opplever å ha godt samspill med de ulike landsforeningene. Arbeidstid, innleie og personalsaker er de sakene det har vært mest av gjennom året. Vi opplever at medlemsbedriftene setter stor pris på tilbudet om advokatbistand og det er et populært tilbud blant medlemmene. NHO Rogaland har behandlet ca. 1000 saker for ca. 250 ulike juridiske enheter.

Fremdeles er det mange som ikke kjenner til tjenesten og vi jobber med å gjøre den enda mer kjent i regionen.

Seminarer og kurs

En av måtene vi når ut til medlemmene våre er gjennom seminarer og kurs. Slike møteplasser gir oss muligheten til å videreformidle viktig informasjon og kompetanse. NHO Rogaland har arrangert ett webinar om innleie, samt at vi har avholdt noen kurs i eksterne fora.

HR-nettverket for større bedrifter har blitt videreført i 2023. Dette har blitt etablert som en møteplass på tvers av bransjer, og med mange faste deltakere. Det har blitt arrangert 4 møter i 2023 med ca. 20 deltakere pr. gang. Alle møtene har blitt arrangert ute hos medlemsbedriftene i regionen.

Mellomoppgjøret 2023

2023 var et mellomoppgjør som innebar at det kun skal forhandles om lønn. Oppgjøret ble gjennomført som et sentralt oppgjør hvor alle avtalene som har bestemmelser om forhandlinger i mellomoppgjøret ble forhandlet samlet.

For første gang siden mellomkrigstiden endte mellomoppgjøret i streik. Streiken omfattet 24.000 arbeidstakere og streiken varte i 4 dager fra mandag 17. april til torsdag 20. april. LO og YS hadde varslet opptrapping fra fredag 21. april på ytterligere 16.000 arbeidstakere.

Det økonomiske oppgjøret endte på en ramme på 5,2 %. Det ble gitt kr.7,50 i sentralt tillegg til alle bedrifter omfattet av oppgjøret. I tillegg ble det gitt lavtlønnstillegg på enkelte avtaleområder. Under lønnsoppgjøret anslo TBU prisveksten for 2023 til 4,9 %.

Økte kostnader og stor usikkerhet, både i bedriftenes økonomi og arbeidstakernes privatøkonomi, har medført at det har vært krevende lokale forhandlinger i de enkelte bedriftene.

Arbeidsliv

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Arbeidsmarkedet har også i 2023 vært preget av hard konkurranse og lav ledighet. Bedriftene sliter med å få tak i arbeidskraft. Samtidig står over 600 000 personer utenfor arbeidslivet i Norge.

I november arrangerte NHO Rogaland i samarbeid med NAV Rogaland frokostseminar for medlemsbedrifter med mål om å skape tettere samarbeid mellom arbeidsliv og NAV. Tema var hvordan NAV kan hjelpe bedriftene med å skaffe kompetanse. Rundt 40 deltakere møtte opp, og det ble etablert kontaktpunkt med NAV for bistand til inkluderende ansettelser.

Bedriftene arbeider løpende med sykefraværsoppfølging. Målet er å redusere sykefraværet, helst ved å være i forkant. NHO Rogaland er med i referansegruppen til satsningen Helse i Arbeid. Et nasjonalt prosjekt som skal forebygge sykefravær grunnet plager innen muskel, skjelett og psykisk.

NHO Rogaland deltar fast i det lokale IA-rådet som tilrettelegger for samhandling på tvers av offentlige etater og organisasjoner. Gjennom dette samarbeidet har vi blant annet bidratt til utviklingsarbeid for oppfølging av sykefraværssaker. Innspill til forbedringspunkt i sykefraværsoppfølging, er i tillegg meddelt NHO sentralt som deltar i arbeidsgruppe nedsatt i regi av arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ)

Samarbeid mot svart økonomi (SMSØ) er et samarbeid mellom KS, LO, NHO, YS, Unio og Skatteetaten for å styrke innsatsen mot svart økonomi. Arbeidet skal bidra til like konkurransevilkår, gode arbeidsplasser og finansiering av velferdsstaten. SMSØ består av regionale utvalg, og NHO Rogaland er representert i det regionale SMSØ.

I 2023 har SMSØ Rogaland konstituert og etablert seg på ny med parter fra LO, KS, NAV (Akrim-senteret), Skatteetaten, Unio og NHO.

I november ble det arrangert årskonferanse over to dager i Oslo sammen med sentrale og regionale SMSØ. Tema var deling på tvers av regionale SMSØ, trender og modus i markedet, samt fokus for 2024.

Nye SUS har gjennom 2023 hatt flere faste samarbeids-møter med LO, NHO og Skatteetaten. Dette er et nyttig og konkret samarbeid, som gir partene økt innsikt i utfordringer på byggeplass konkret, og i bransjen generelt. Hensikten er å kunne følge opp konkrete saker, gjøre risikovurderinger og forberede kontroller på best mulig måte for å sikre et seriøst arbeidsliv.

Samarbeidskonferansen for a-krimssenteret i Stavanger ble arrangert 11. desember 2023, og NHO Rogaland deltok på denne. Seriositetsbestemmelser i kommune og fylkeskommune, krisetid og sosiale normer var blant temaene.

Innleie

Det har i 2023 blitt vedtatt vesentlige innstramminger i innleiereglerverket.

Endringene innebærer:

- Forbud mot innleie fra bemanningsforetak på byggeplasser i Oslo, Viken og tidligere Vestfold
- Det er ikke lenger adgangen til innleie fra bemanningsforetak ved arbeid av midlertidig karakter
- Utleides rett til å bli fast ansatt hos innleier har blitt styrket
- Innføre en godkjenningsordning for bemanningsforetakene (gjeldende fra 1.1.24)
- Tydeliggjøring av grensen mellom innleie og entrepriser.
- I høringsrunden var NHO, sammen med alle landsforeninger, tydelig imot alle forslagene med unntak av godkjenningsordning for bemanningsforetakene.

NHO Rogaland har jobbet mye med saken både politisk og med rådgivning til bedriftene om konsekvensene av nye regler. Det har også vært stor pågang fra medlemmer som trenger veiledning i forhold til nytt regelverk. Bedriftene har vært særlig opptatt av hvilket handlingsrom de har i forhold til å ivareta svingninger i arbeidskraftsbehovet.

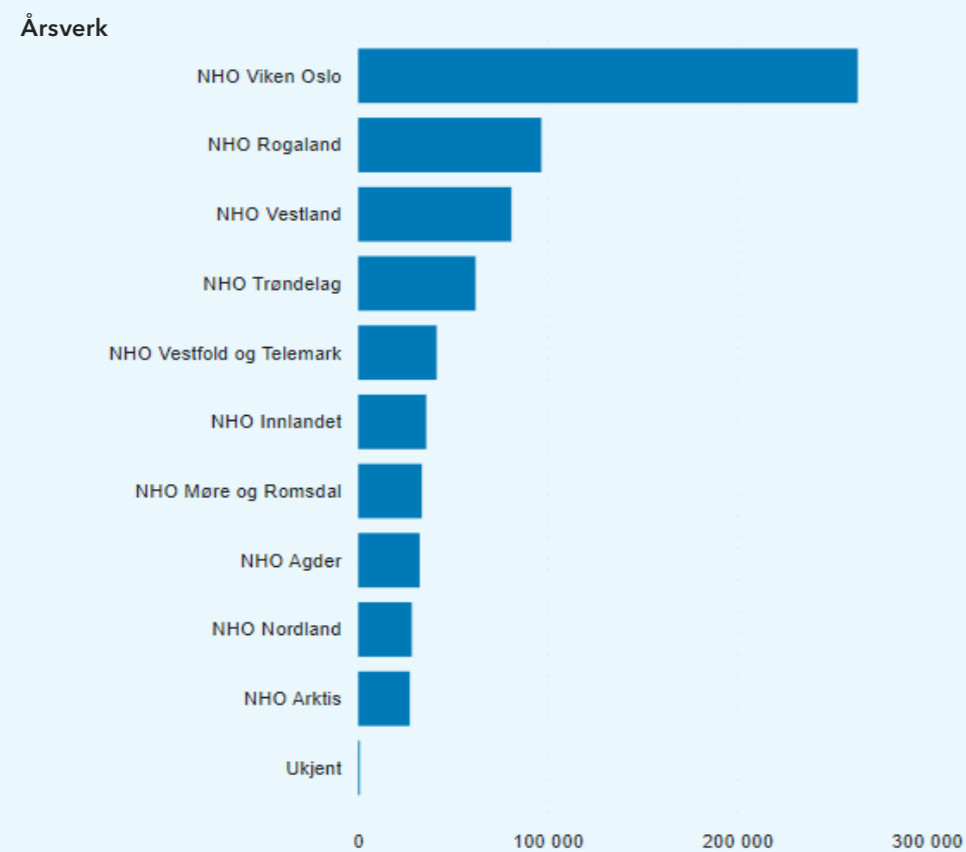

Medlem og vekst

Medlemssituasjonen

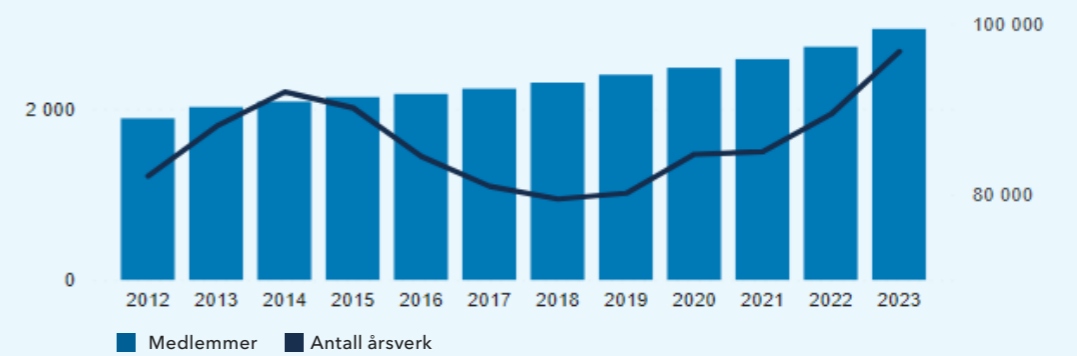
NHO Rogaland beholder sin posisjon som den nest største regionen i NHO-familien basert på antall årsverk representert. Se figur nedenfor:

Ved årsslutt 2023 hadde NHO Rogaland 2936 medlemsbedrifter som er en økning på 264 bedrifter i forhold til året før. Økningen i antall medlemsbedrifter er over dobbelt så stor som foregående år. Det har i løpet av året vært 174 bedrifter har meldt seg ut. Majoriteten av bedriftene er utmeldt som følge av at bedriften har opphørt. Antall årsverk tilsluttet NHO Rogaland har hatt en formidabel økning i samme periode der medlemsbedriftene ved årsslutt representerte 96 711 årsverk mot 87 330 årsverk ved årets begynnelse. Økningen i antall årsverk er på hele 9 381 årsverk. Det aktive salgsarbeidet har vært godt strukturert som følge av arbeidet til prosjektmedarbeider som har arbeidet dedikert med salgsarbeidet.

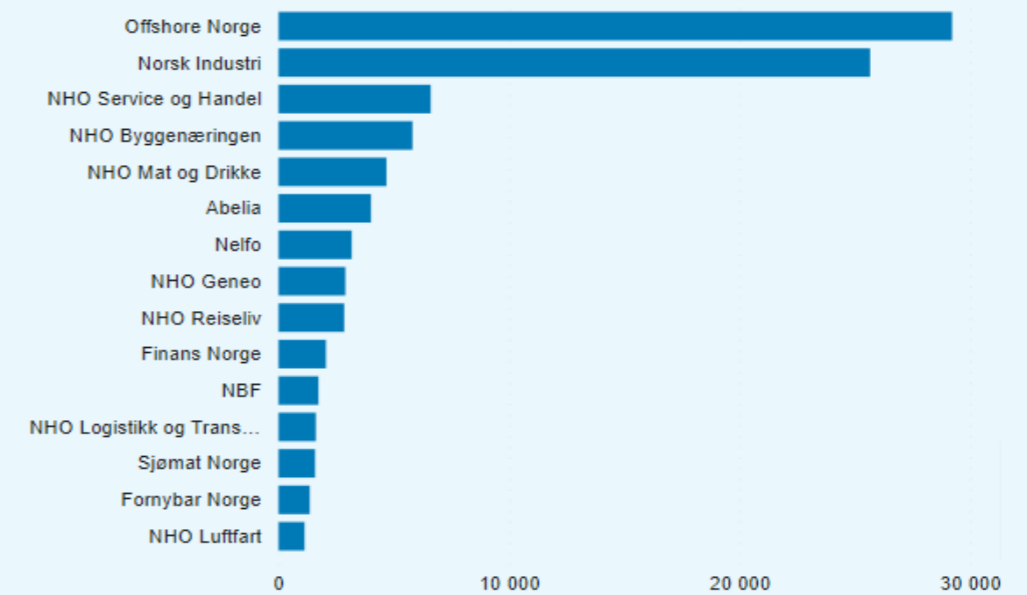
Figuren nedenfor viser utviklingen i antall medlems-bedrifter og årsverkene disse representerer samtidig som det vises hvordan årsverkene fordeler seg i forhold til bedriftene.

Utvikling i antall årsverk og antall medlemmer

Medlemsbedriftene i NHO Rogaland representerer bredden i Rogalands næringsliv. Det er god spredning i medlems-bedriftenes størrelse og antall både i forhold til årsverk, men også i forhold til bransje. Se figuren nedenfor for detaljer.

Antall årsverk per landsforening

Arrangementer

Solamøtet 2023

Etter to års pandemipause, var Solamøtet endelig tilbake – med god stemning og viktige debatter.

Solamøtet har blitt regionens viktigste møteplass mellom næringsliv og politikk, og ble i 2023 arrangert for 30. gang. Solamøtet har blitt en årlig begivenhet hvor bedriftsledere, politikere og sentrale personer innen næringsliv møtes for å diskutere hvordan en best kan jobbe sammen for Rogaland og alle som bor og driver næring her.

Blant deltakerne som fikk mest skryt etter Solamøtet, var de unge deltakerne som snakket om de unges forventninger til Solamøtet. Student Milan Aran, rørlegger Britt Synnøve Halvorsen og Siri Raustein fra Easee deltok i en samtale ledet av Nanna Aanderud-Larsen fra Ungt Entreprenørskap.

Andre tema som ble tatt opp på Solamøtet: Strømpriser, havvind, energimangel, grønn omstilling, tillit, attraktivitet, inkludering i arbeidslivet, og kompetanse – for å nevne noe.

Det ble arrangert møter mellom bedriftsledere og stortingspolitikere i pausene. Dette ble satt stor pris på da det er en god anledning til å ta opp saker som er relevante for den enkelte bedrift.

I etterkant av Solamøtet 2023 ble det sendt ut en spørreundersøkelse til deltakerne. Det var 133 respondenter av 240 deltakere. Hovedkonklusjonen er at deltakerne var svært fornøyde med arrangementet og gir en samlet karakter på 5,2 (1-6). Dette er en klar forbedring fra forrige Solamøtet i 2019 hvor den lå på 4,8.

Møtet ble strømmet av NRK, Stavanger Aftenblad, Sandnesposten, Dalane Tidende, Haugesunds Avis og Solbladet. I medierapporten er det fanget opp 95 medietreff knyttet til Solamøtet, og det dreier seg om forhåndssaker initiert av oss eller andre, rapporter fra selve møtet og oppfølgingsaker av utspill eller tema som ble tatt opp på møtet.

Jenter og Teknologi

I år som i fjor var Jenter og Teknologi til stede i Stavanger gjennom deres nasjonale turné. Jenter og teknologi er et viktig nasjonalt realfagsrekruttering initiativ av NHO, NITO og Nasjonalt Senter for å sikre at flere jenter søker teknologiutdanning. Tekniske fagarbeidere, ingeniører og realister er etterspurte, og dette er fagområder med svært lav kvinneandel. Jenter som velger utdanning og karriere innen tekniske fag er fortsatt i mindretall, og næringslivet er tydelig på at de trenger flere ingeniører og folk med realfagsbakgrunn.

Jenter og teknologi holdte 2. november sitt årlige arrangement i Stavanger Forum for jenter fra ungdomsskoler i Rogaland hvor rundt 400 elever deltok. I tillegg til showet arrangerte Jenter og Teknologi med hjelp fra regionskontoret bedriftsbesøk.

Arendalsuka

Arendalsuka er en viktig arena for NHO, både for å lære og for å påvirke. NHO har som mål å løfte våre hovedprioriteringer, arrangere og delta debatter, etablere Næringslivets Hus som en sosial møteplass og synliggjøre våre debatter på digitale flater. NHO hadde et omfattende program under Arendalsuka 2023 med en rekke arrangementer på NHO-huset. NHO Rogaland deltok på flere arrangementer og regiondirektør Tone Grindland var med i både debatter og samtaler. Mange medlemsbedrifter var representert, og NHO Rogaland vektla derfor også kontakt med og deltakelse på arrangementer i medlemmers regi.

Frokostmøter

NHO Rogaland arrangerer faglige møteplasser, til inspirasjon både for bedrifter, det offentlige, arbeidstakere og andre samfunnsaktører. Frokostmøter er en fin måte å gjøre det på, og det er hensiktsmessig å gjøre det i samarbeid med andre aktører. Vi har gjennomført tre frokostmøter i 2023.

Hvordan kan bedriftene få tak i mer kompetanse?

Inkludering, og få flere inn i arbeid, er et prioritert område for NHO Rogaland. Dette var tema også for frokostmøtet sammen med NAV. Medlemsbedriftene Aker Solutions og Figgjo var begge på scenen for å presenterte sitt arbeid med inkludering, mens NAV presenterte sine beste tips til bedriftene som vil rekruttere blant de som står utenfor.

Frokostmøtet ble avholdt i Vingtor, rundt 20 bedrifter var representert, både de helt store med flere tusen ansatte, og de mindre bedriftene med titalls ansatte.

Frokostmøtet ble omtalt i Dagsavisen og Rogalands Avis.

Innovasjon Norge og NHO Rogaland: Hvilke eksportmuligheter finnes i Europas grønne omstilling?

Når hele Europa skal gjennom den grønne omstillingen, finnes det enorme eksportmuligheter for norske bedrifter. Innovasjon Norge, Utenriksdepartementet og NHO Rogaland inviterte derfor til et frokostmøte for å fortelle mer om hvilke verktøy som finnes for at bedriftene skal kunne gripe disse mulighetene. Frokostmøtet fikk gode tilbakemeldinger, og det var rundt 40 besøkende.

Det er på jobben livet er normalt

Sammen med Kreftforeningen arrangerte vi et frokostmøte om hvordan vi best kan tilrettelegge for å få kreftrammede og andre med langvarig sykdomshistorikk tilbake i arbeid. Norge mangler kompetanse og arbeidskraft, og det er helt avgjørende å få flere ut i arbeid. Personer som har/har hatt kreftdiagnose sier ofte at "det er på jobben livet er normalt", og at de har et sterkt ønske om å bidra i arbeidslivet. Hva må arbeidsgiver tenke på, og hvordan kan de best tilrettelegge?

NHOs medlemsbedrifter Aker Solutions og Origo Solutions var på scenen og fortalte om sine erfaringer, og vi samarbeidet med Kreftforeningen og Norwegian Smart Care Cluster om selve møtet.

Det ble omtalt i [Stavanger Aftenblad](#), Rogalands Avis, NRK og [TV Vest](#) - og på [NHO sine nettsider](#).

Øvrige representanter

NHO Rogaland har vært representert i ulike styrer, råd og utvalg i 2023. Målet har vært å ha aktiv deltakelse i organer som har besluttende myndighet og der vi har reell innflytelse. Følgende har vært aktive i 2023:

Styrer

- Rogalandsforskning, nestleder
- Y-nemnda i Rogaland, medlem
- Opplæringskontoret for industrifag i Rogaland, styremedlem
- Ungt Entreprenørskap, styremedlem

Utvalg

- Fylkesberedskapsrådet i Rogaland
- Verdiskapingsforum, Universitetet i Stavanger
- Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA), Høgskolen Vestlandet og VID vitenskapelige høgskole
- Arbeidsgrupper under verdiskapingsforum ved Universitetet i Stavanger
- Programkomité Landbrukskonferansen
- Advisory board, Norwegian Energy Solutions-cluster
- Arbeidslivsrådet på Haugalandet
- Referansegruppe, Helse i Arbeid
- Råd for livslang læring, Rogaland fylkeskommune
- A-krim- gruppe
- SMSØ - Samarbeid mot svart økonomi
- Fylkesaksjonskomiteen for TV-aksjonen
- IA-rådet (Inkluderende Arbeidsliv)

Sekretariatfunksjoner og lokale styrer i Rogaland for landsforeninger

Norsk industri

Norsk Industri er den største landsforeningen i NHO-fellesskapet. Bedriftene i Norsk Industri driver industriell virksomhet innen mekanisk, elektronisk, elektroteknisk, offshore og prosessindustri. I tillegg organiserer Norsk Industri Rogaland krets møbel og innredning, teknobedriftene og de grafiske bedriftene. Norsk Industri Rogaland krets har sitt årsmøte og flere medlemsmøter, hvor aktuelle tema blir tatt opp. NHO Rogaland er sekretariat.

Styret i Norsk Industri, Rogaland krets 2023

Jan Ertesvåg, Aker Solution (styreleder), Arne Vervik, IKM (nestleder), Knut Høiland, Worley Rosenberg (Styremedlem), Anthony Offerdal, Rosenberg Worley (Styremedlem), Nine Andresen, Moreld Apply AS (Styremedlem), Lene M. Erslund, Aibel (Styremedlem), Therese Nordbø, Westcontrol AS (Styremedlem), Grethe Bakkevig, Marine Aluminium AS (Styremedlem), Svein Kvernstuen, Beyonder (Styremedlem).

NHO Logistikk og transport

NHO Logistikk og Transport Rogaland besluttet i 2014 å gjøre avtale med NHO Rogaland om sekretariats-tjenester. NHO Logistikk og Transport organiserer hovedtyngden av bedrifter innenfor logistikk, spedisjon og skipsekspedisjon, samt beslektet næringsdrift i tilknytning til havne- og terminalrelatert virksomhet.

Styret for NHO Logistikk og transport Rogaland 2023:

Kurt Ommundsen, Westport AS (Styreleder), Geir Isaksen, DHL Express AS, Siri Tansø, Posten Norge AS, Hege Eide, Schenker AS, Kristian Løvaas, Westport AS, Wenche Visnes, PostNord AS, Dag Martin Smørdal, SR Group AS.

NHO Reiseliv

I tillegg har NHO Reiseliv lokalt styre med NHO Reiseliv VEST, hvor Rogaland og Vestland har felles arbeid. I styret sitter tre representanter fra Rogaland: styreleder Bjørn Erik Sandvaag, Gaffel og Karaffel og varamedlem Vagleik Dueland, Destinasjon Haugesund & Haugalandet og Nina Eskeland, Clarion Collection Hotel Skagen Brygge.

Nelfo

Nelfo Rogaland har to styrer:

Sør-Rogaland

Anders Ulvøy, Sinus Elektro AS (styreleder), Henning Moen, Elektro Stavanger AS (styremedlem), Leidulf Ims, Kreatel AS (styremedlem), Ingvar Risa, Eletrofag Jæren AS (styremedlem). Atle Meringen (regiondirektør)

Nelfo Haugaland

Kjell Olav Bjørnerud, Helgevold Elektro (styreleder), Gunnar Tjøsvold, Åkra Eleketriske AS (styremedlem), Fredrick Løvvik, Løvvik Aero Telecom AS (styremedlem), Petter Frøyland, Helgevold Elektro AS (styremedlem), Tor M. Johannesen, Seam AS (varamedlem), Frode Pettersen, Ryfylke Elektro AS (varamedlem)

Valgkomité NHO Rogaland

Anne Siri Høiland Adm. Dir. Fjordkjøkken, NHO Mat & Drikke (leder)

Astrid Huglen, VP Integration Vår Energi, Offshore Norge

Per Harald Vabø Felleskjøpet AS, NHO Mat & Drikke

Arne Vervik IKM AS, Norsk Industri

Representanter fra Rogaland i NHOS representantskap

Eimund Nygaard, Lyse AS (Energi Norge), Grete B. Haaland, Equinor ASA (Norsk industri), Ståle Kyllingstad, IKM (Norsk Industri), Marianne Olsenes, Norske Shell AS (Generalforsamlingsvalgt / Offshore Norge), Monica Th. Bjørkmann, Subsea 7 Norway (Offshore Norge), Karl Johnny Hersvik, Aker BP ASA (Offshore Norge), Benedicte Schilbred Fasmer, SpareBank 1 SR bank (Finans Norge)

Representanter fra Rogaland til NHOs generalforsamling

Eimund Nygård, Lyse AS (NHO Rogaland), Hege Skogland Mokleiv, Permanor (NHO Rogaland), Anne Cathrin Østebø, Validé, (Abelia), Terje Wester, Gudbrandsdalen slakteri AS (NHO mat& drikke), Heidi Wolden, Nordled (NHO Sjøfart), T one Østbø, Renseriet Sandnes AS (Norsk Industri), Mads Andersen, Aibel AS (Norsk Industri), Anne Kristine Rugland Thulin, Figgjo (Norsk Industri), Egil Pettersen, Takspesialisten (BNL), Martin Reberg, Boreal Buss AS (NHO Transport), Knut Mausest, OMV (Offshore Norge), Atle Nottveit, Schlumberger Norge AS (Offshore Norge), Erik H. Sæstad, Oceaneering (Offshore Norge), Marianne Olsnes, Shell, (Offshore Norge).

Representanter fra Rogaland i utvalg og styrer i NHO-fellesskapet

NHOs styre

Pål Eitrheim, Equinor ASA (Styremedlem), Geir Austigard, Moreld AS, (Varamedlem)

NHO Transport

Martin Reberg Boreal Buss AS

Abelia

Anne Cathrin Østebø, Validé

NHO Mat og Drikke

Terje Wester, Gudbrandsdal Slakteri

Offshore Norge

Monica Bjørkmann, Subsea 7 (Styreleder), Ole Maier, KCA Deutag Drilling Norge AS, Kjetil Hove, Equinor ASA, Karl Johnny Hersvik, Aker BP, Steinar Våge, ConocoPhillips Norge, Nick Walker, Vår Energi ASA, Marianne Davenport, Baker Hughes GE, Marianne Olsnes, AS Norske Shell, Sidsel Lindsø, Explorecrowd AS

Norsk Industri

Ståle Kyllingstad, IKM (Styreleder), Grete Birgitte Haaland, Equinor (Styremedlem)

NHO Sjøfart

Ivan Fossan, Boreal (Nestleder), Stian Sørli Waage, Østensjø rederi (Styremedlem) og Lars Jacob Engelsen, Norled AS (Styremedlem)

NHO byggenæringen

Egil Pettersen, Takspeialisten (Styremedlem)

Fornybar Norge

Ane Marte Økland Hausken, Lyse Energi AS (Styremedlem)

Sjømat Norge

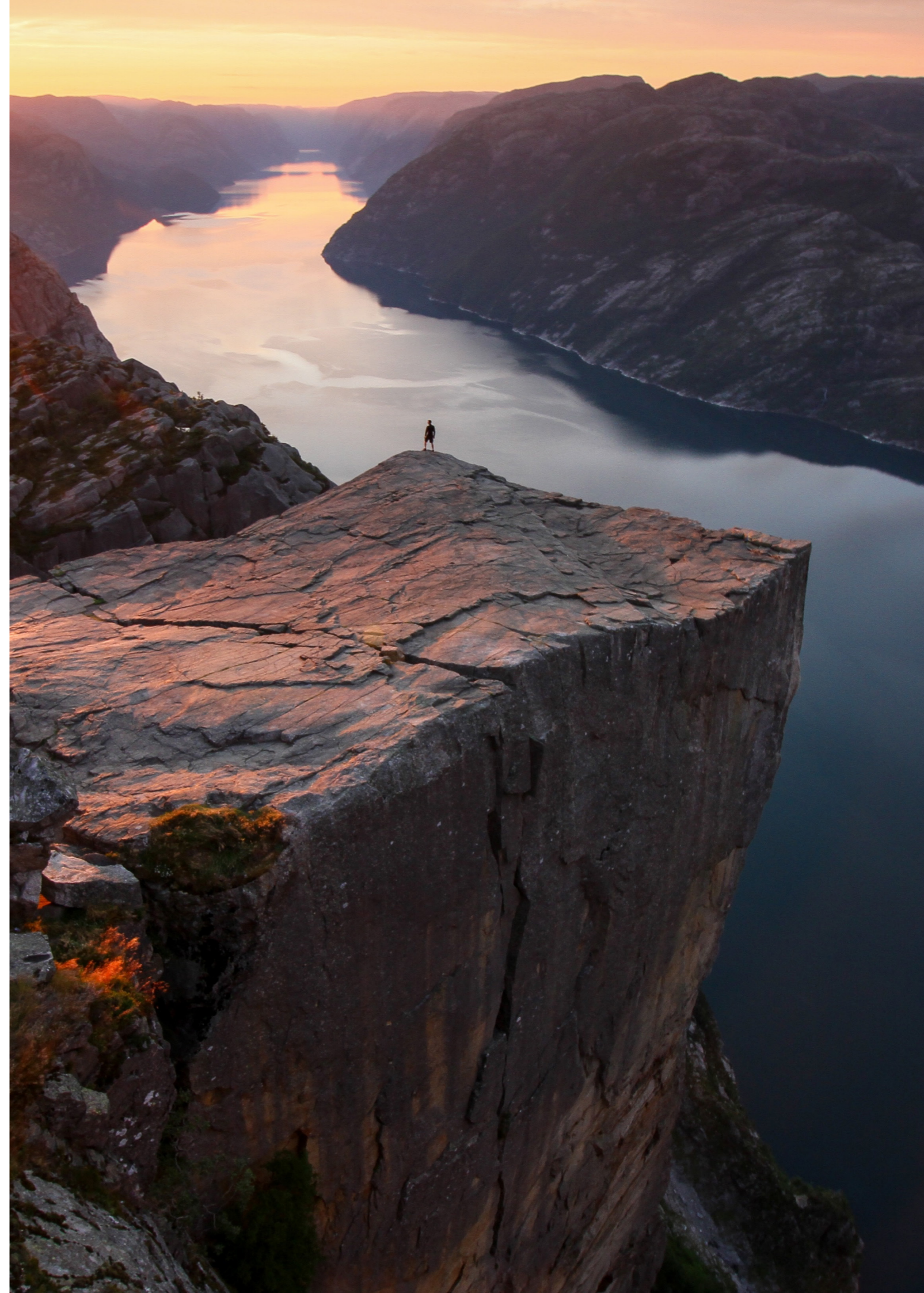
Øyvind Oaland, Mowi ASA (Styremedlem)

NHO Luftfart

Heidi Wulff Heimark, Bristow (Styremedlem), Dag Johan Sætre, CHC (Varamedlem)

Norges Bilbransjeforbund

Helge Ellingsen, Kverneland Bil AS (Styremedlem NBF)

Layout: NHO Design 2024 | Foto: AdobeStock, Moment Studio og private